

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση T-257/19

(δημοσίευση αποσπασμάτων)

Khaldoun Al Zoubi

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 24ης Νοεμβρίου 2021

«Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας – Δέσμευση κεφαλαίων – Πλάνη εκτιμήσεως»

1. Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Συγκεκριμένα περιοριστικά μέτρα σε βάρος ορισμένων προσώπων και οντοτήτων λόγω της κατάστασης στη Συρία – Απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ και κανονισμός 36/2012 – Κριτήρια λήψεως των περιοριστικών μέτρων – Εξέχοντες επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη Συρία – Έννοια [Άρθρο 29 ΣΕΕ· απόφαση του Συμβουλίου 2013/255/ΚΕΠΠΑ, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2015/1836, (ΚΕΠΠΑ) 2019/87, (ΚΕΠΠΑ) 2019/806 και (ΚΕΠΠΑ) 2020/719, άρθρα 27 § 2, στοιχείο α', και § 3, και 28 § 2, στοιχείο α', και § 3, κανονισμοί του Συμβουλίου 36/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2015/1828, άρθρο 15 § 1α, στοιχείο α', και § 1β, και 2019/85, 2019/798 και 2020/716]

(βλ. σκέψεις 51, 52)

2. Ευρωπαϊκή Ένωση – Δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων – Περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας – Περιεχόμενο του ελέγχου – Καταχώριση του ονόματος του προσφεύγοντος σε κατάλογο παραρτήματος της προσβαλλομένης αποφάσεως λόγω της ιδιότητάς του ως εξέχοντος επιχειρηματία δραστηριοποιούμενου στη Συρία – Έγγραφα στα οποία έχει πρόσβαση το κοινό – Αποδεικτική αξία [Απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2019/87, (ΚΕΠΠΑ) 2019/806 και (ΚΕΠΠΑ) 2020/719, παράρτημα I· κανονισμοί του Συμβουλίου 36/2012, 2019/85, 2019/798 και 2020/716, παράρτημα II]

(βλ. σκέψεις 55, 70, 73, 80)

3. Ευρωπαϊκή Ένωση – Δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων – Περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας – Περιεχόμενο του ελέγχου – Εκτίμηση της νομιμότητας με γνώμονα τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι διαθέσιμα κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως

[Άρθρο 263 ΣΛΕΕ· απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2019/87, (ΚΕΠΠΑ) 2019/806 και (ΚΕΠΠΑ) 2020/719, παράρτημα Ι· κανονισμοί του Συμβουλίου 36/2012, 2019/85, 2019/798 και 2020/716, παράρτημα ΙΙ]

(βλ. σκέψη 58)

4. *Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας – Δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων – Προσφυγή ακυρώσεως ασκηθείσα από εξέχοντα επιχειρηματία δραστηριοποιούμενο στη Συρία σε βάρος του οποίου ισχύει απόφαση περί δεσμεύσεως κεφαλαίων – Κατανομή του βάρους αποδείξεως – Απόφαση βάσει δέσμης ενδείξεων – Αποδεικτική αξία – Εύρος*

[Απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2019/87, (ΚΕΠΠΑ) 2019/806 και (ΚΕΠΠΑ) 2020/719, παράρτημα Ι· κανονισμοί του Συμβουλίου 36/2012, 2019/85, 2019/798 και 2020/716, παράρτημα ΙΙ]

(βλ. σκέψεις 81, 82, 91, 94-96, 99, 102-104, 110, 116-121)

5. *Ευρωπαϊκή Ένωση – Δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων – Περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας – Περιεχόμενο του ελέγχου – Απόδειξη του βασίμου του μέτρου – Υποχρέωση της αρμόδιας αρχής της Ένωσης να αποδεικνύει, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, το βάσιμο των λόγων που έλαβε υπόψη σε βάρος των θιγομένων προσώπων ή οντοτήτων*

[Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 47· απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2019/87, (ΚΕΠΠΑ) 2019/806 και (ΚΕΠΠΑ) 2020/719, παράρτημα Ι· κανονισμοί του Συμβουλίου 36/2012, 2019/85, 2019/798 και 2020/716, παράρτημα ΙΙ]

(βλ. σκέψεις 87-93)

6. *Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Συγκεκριμένα περιοριστικά μέτρα σε βάρος ορισμένων προσώπων και οντοτήτων λόγω της κατάστασης στη Συρία – Απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ και κανονισμός 36/2012 – Κριτήρια λήψεως των περιοριστικών μέτρων – Παροχή στηρίξεως στο συριακό καθεστώς και όφελος αντλούμενο από αυτό – Έννοια – Αυτοτελές νομικό κριτήριο – Καταχώριση στους καταλόγους βάσει δέσμης σαφών, συγκεκριμένων και συγκλινουσών ενδείξεων – Δεν υφίσταται*

[Άρθρο 263 ΣΛΕΕ· απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2019/87, (ΚΕΠΠΑ) 2019/806 και (ΚΕΠΠΑ) 2020/719, παράρτημα Ι· κανονισμοί του Συμβουλίου 36/2012, 2019/85, 2019/798 και 2020/716, παράρτημα ΙΙ]

(βλ. σκέψεις 125, 128)

Σύνοψη

Ο Khaldoun Al Zoubi είναι συριακής ιθαγένειας επιχειρηματίας με συμφέροντα και δραστηριότητες, κατά το Συμβούλιο, σε πολλούς τομείς της συριακής οικονομίας. Το όνομά του καταχωρίστηκε τον Ιανουάριο του 2019¹ στους καταλόγους των προσώπων και οντοτήτων σε βάρος των οποίων ισχύουν τα περιοριστικά μέτρα που έλαβε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας, εν συνεχεία δε διατηρήθηκε στους καταλόγους αυτούς τον Μάιο του 2019 και τον Μάιο του 2020², λόγω των ιδιοτήτων του προσφεύγοντος ως εξέχοντος επιχειρηματία δραστηριοποιούμενου στη Συρία, αντιπροέδρου της Aman Holding και πλειοψηφικού μετόχου αεροπορικής εταιρίας, δραστηριότητες λόγω των οποίων διατηρούσε δεσμούς με τον Samer Foz, το όνομα του οποίου έχει επίσης καταχωρισθεί στους καταλόγους. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχε επισημάνει επίσης ότι η εταιρία Aman Holding κατείχε πλειοψηφική συμμετοχή στην Aman Dimashq, επιχείρηση δραστηριοποιούμενη στην υλοποίηση έργου οικοδομής πολυτελούς οικιστικής και εμπορικής περιοχής υποστηριζόμενου από το συριακό καθεστώς, και ότι ο Khaldoun Al Zoubi επωφελούνταν του συριακού καθεστώτος και το στήριζε.

Οι λόγοι αυτοί στηρίζονταν, αφενός, στο κριτήριο του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία, το οποίο ορίζεται στην παράγραφο 2, στοιχείο α', του άρθρου 27 και του άρθρου 28 της αποφάσεως 2013/255³, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836, και στην παράγραφο 1α, στοιχείο α', του άρθρου 15 του κανονισμού 36/2012⁴, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2015/1828, και, αφετέρου, στο κριτήριο της σχέσεως με το συριακό καθεστώς, το οποίο ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 και του άρθρου 28 της εν λόγω αποφάσεως και στην παράγραφο 1, στοιχείο α', του άρθρου 15 του εν λόγω κανονισμού.

Το Γενικό Δικαστήριο δέχεται την προσφυγή ακυρώσεως που άσκησε ο προσφεύγων κατά των προσβαλλομένων πράξεων (στο εξής: αρχικές πράξεις, πράξεις του 2019 περί διατηρήσεως και πράξεις του 2020 περί διατηρήσεως), δεδομένου ότι η κατοχή συμφερόντων σε μία μόνον οντότητα δεν αποδεικνύει, αφ' εαυτής, την ύπαρξη συμφερόντων και δραστηριοτήτων σε πολλούς τομείς της οικονομίας που δικαιολογούν τον χαρακτηρισμό του εξέχοντος επιχειρηματία ο οποίος δραστηριοποιείται στη Συρία.

¹ Εκτελεστική απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2019/87 του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2019, για την εφαρμογή της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2019, L 18 I, σ. 13), και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/85 του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2019, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2019, L 18 I, σ. 4).

² Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2019/806 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2019, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2019, L 132, σ. 36), και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/798 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2019, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2019, L 132, σ. 1)· απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/719 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2020, που τροποποιεί την απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2020, L 168, σ. 66), και εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/716 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2020, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2020, L 168, σ. 1).

³ Απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2013, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2013, L 147, σ. 14), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/1836 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 266, σ. 75).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 36/2012 του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 442/2011 (ΕΕ 2012, L 16, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1828 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 266, σ. 1).

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Όσον αφορά, κατά πρώτον, την προβαλλόμενη ιδιότητα του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν τόσο το Συμβούλιο όσο και ο προσφεύγων σχετικά με τις οικονομικές δραστηριότητες του τελευταίου.

Ως προς την ιδιότητα του πλειοψηφικού μετόχου της αεροπορικής εταιρίας Fly Aman, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, καταρχάς, ότι ο λόγος αυτός καταχωρίσεως είναι εντέλει βάσιμος μόνον όσον αφορά τις αρχικές πράξεις, δεδομένου ότι ο προσφεύγων απέδειξε ότι δεν ήταν πλέον πλειοψηφικός μέτοχος κατά τον χρόνο εκδόσεως των πράξεων του 2019 και του 2020 περί διατηρήσεως. Όσον αφορά την ιδιότητα του αντιπροέδρου της Aman Holding, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι ο προσφεύγων απέδειξε βασίμως ότι δεν κατείχε τέτοια θέση. Ως εκ τούτου, όσον αφορά τη συμμετοχή της εταιρίας αυτής στο διοικητικό συμβούλιο της Aman Dimashq, επιχειρήσεως εμπλεκομένης στο κατασκευαστικό έργο Marota city το οποίο στηρίζεται από το συριακό καθεστώς, το Συμβούλιο δεν μπορούσε να λάβει υπόψη, προκειμένου να αποδείξει ότι ο προσφεύγων είχε την ιδιότητα του εξέχοντος επιχειρηματία, τη συμμετοχή της Aman Holding στο συγκεκριμένο κατασκευαστικό έργο και την προβαλλόμενη ιδιότητα του προσφεύγοντος ως αντιπροέδρου της Aman Holding, ενώ αυτός ήταν απλός υπάλληλος της Aman Holding και δεν μετείχε στο διοικητικό συμβούλιο της Aman Dimashq. Όσον αφορά τους δεσμούς του προσφεύγοντος με τον Samer Foz, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, κατά τα λοιπά, ότι το Συμβούλιο δεν προέβαλε αρκούντως συγκεκριμένες, σαφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις δυνάμενες να τεκμηριώσουν επαρκώς τους δεσμούς μεταξύ του προσφεύγοντος και του S. Foz. Όσον αφορά, τέλος, τη σύσταση της εταιρίας Asas Iron Company, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων απέδειξε βασίμως ότι δεν κατείχε, κατά τον χρόνο εκδόσεως των πράξεων του 2020 περί διατηρήσεως, κανένα μερίδιο στο κεφάλαιο της εταιρίας αυτής και ότι δεν ήταν ιδρυτικό μέλος της.

Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται ότι το Συμβούλιο, καθόσον στηρίχθηκε βασίμως μόνον στην περίπτωση των αρχικών πράξεων στην ιδιότητα του προσφεύγοντος ως πλειοψηφικού μετόχου της Fly Aman, δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι ο προσφεύγων ήταν εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία. Ως προς τις πράξεις του 2019 και του 2020 περί διατηρήσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το Συμβούλιο δεν κατόρθωσε ούτε και στην περίπτωση τους να αποδείξει ότι ο προσφεύγων είχε την ιδιότητα του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία κατά τον χρόνο εκδόσεως των εν λόγω πράξεων. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται ότι ο πρώτος λόγος καταχωρίσεως δεν είναι αρκούντως τεκμηριωμένος.

Όσον αφορά, κατά δεύτερον, τη στήριξη προς το συριακό καθεστώς και το όφελος που προβάλλεται ότι αντλεί ο προσφεύγων από το συγκεκριμένο καθεστώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει, καταρχάς, ότι, στην περίπτωση συγκεκριμένου προσώπου, οι λόγοι καταχωρίσεως ενδέχεται να αλληλεπικαλύπτονται και ότι ένα πρόσωπο μπορεί, κατά συνέπεια, να χαρακτηριστεί ως εξέχων επιχειρηματίας που δραστηριοποιείται στη Συρία και να θεωρηθεί ότι επωφελείται, ταυτοχρόνως και στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, από το συριακό καθεστώς ή ότι στηρίζει το καθεστώς μέσω των ιδίων δραστηριοτήτων.

Εν προκειμένω, καθόσον ο προσφεύγων δεν ήταν αντιπρόεδρος της Aman Holding κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι επωφελούνταν από το συριακό καθεστώς λόγω της ιδιότητας αυτής ή ότι το στήριζε λόγω της συμμετοχής του στο κατασκευαστικό έργο Marota city. Ομοίως, δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν ήταν πλέον

πλειοψηφικός μέτοχος της Fly Aman, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν προκύπτει ότι ο προσφεύγων επωφελούνταν από το συριακό καθεστώς λόγω της ιδιότητας αυτής ή ότι το στήριζε. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο δεν προέβαλε δέσμη συγκεκριμένων, σαφών και συγκλινουσών ενδείξεων δυνάμενων να καταδείξουν ότι ο προσφεύγων στήριζε το συριακό καθεστώς και αντλούσε όφελος από αυτό, το Γενικό Δικαστήριο αποφαινεται ότι η καταχώριση του ονόματος του προσφεύγοντος δεν είναι βάσιμη ούτε και για αυτόν τον λόγο.

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει, κατά συνέπεια, τις προσβαλλόμενες πράξεις, καθόσον αφορούν τον προσφεύγοντα.